

GLADHEIDBESTRIJDINGSPLAN GEMEENTE BORSELE

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

- 1.1 Algemeen

Uitgangspunten

- 2.1 Wettelijk kader
- 2.2 Verantwoordelijkheden
- 2.3 Prioriteiten
- 2.4 Routes
- 2.5 Prestatienormen
- 2.6 Strooiwijze
- 2.7 GVVP

Organisatie en werkwijze

- 3.1 Verantwoordelijkheden
- 3.2 Consignatieperiode
- 3.3 Taakverdeling
- 3.4 Signalering
- 3.5 Werkwijze
- 3.6 Verzekering
- 3.7 Zoutloket en contracten
- 3.8 Zout en schuiven
- 3.9 Zout en dooi
- 3.10 Zout en vorst onder -5 graden Celsius
- 3.11 Zout en zand
- 3.12 Zout en particulieren

Communicatie

- 4.1 Website
- 4.2 Klachten

Hoofdstuk 1 Inleiding

Algemeen 1.1

In het gladheidbestrijdingsplan staat verwoord hoe de bestrijding van gladheid in de gemeente Borsele is georganiseerd.

Het gladheidbestrijdingsplan is vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders.

Voor de afdeling Buitendienst geldt dat de consignatieperiode loopt van 15 oktober tot en met 15 april. Tijdens deze periode zal er een consignatiedienst paraat staan.

Het gladheidbestrijdingsplan van de gemeente Borsele is tot stand gekomen in samenspraak met het afdelingshoofd Buitendienst, opzichter Reiniging & tractie en de coördinator gladheidbestrijding.

Voor het opstellen van het gladheidbestrijdingsplan is er gebruik gemaakt van de leidraad "Gladheidbestrijdingsplan" van het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte (CROW).

Hoofdstuk 2 Uitgangspunten

2.1 Wettelijk kader

Er bestaat geen wettelijke verplichting voor de gemeente om de wegen altijd vrij te hebben van sneeuw en ijzel (resultaatsverplichting). Het is wel zo dat de gemeente in haar hoedanigheid als wegbeheerder op grond van de Wegenwet en het Burgerlijk Wetboek (artikel 6:174 BW en 6:162 BW) een inspanningsverplichting heeft.

Uit jurisprudentie blijkt dat de gemeente moet zorgen dat het de weggebruiker duidelijk is wat wel en wat niet wordt gedaan om de gladheid te bestrijden, waarbij de gemeente de maatschappelijke verplichting heeft te zorgen voor een veilig gebruik van de openbare ruimte.

Hierbij zijn de volgende zaken van belang:

- een deugdelijk gladheidbestrijdingsplan, dat vastgesteld is door B&W en dat gepubliceerd is
- een adequaat gladheidmeldingssysteem
- een goede administratie van tijden en gereden routes
- voor handen hebben van voldoende materieel
- consistentie in beleid en uitvoering

2.2 Verantwoordelijkheden

Het college van Burgemeester en wethouders heeft als wegbeheerder een inspanningsverplichting bij het bestrijden van gladheid.

De gladheidbestrijding is gemandateerd aan het afdelingshoofd Buitendienst. Het opstellen van een gladheidbestrijdingsplan is hiermee een taak van de afdeling Buitendienst. Tevens is de afdeling verantwoordelijk voor de uitvoering van het gladheidbestrijdingsplan zoals die is vastgelegd in voorliggend plan.

Bij een dreigend zouttekort is er de mogelijkheid over te schakelen van het strooien van de primaire strooiroutes naar de calamiteitenroutes. Overschakeling naar de calamiteitenroutes geschiedt in overleg met het afdelingshoofd en in opdracht van de wethouder Openbare Ruimte.

Bij extreme gladheid wordt naast het strooien van de gebruikelijke routes overgegaan tot het strooien van alle straten binnen de bebouwde kommen. Dit gebeurt alleen in overleg met het afdelingshoofd en in opdracht van de wethouder Openbare Ruimte.

2.3 Prioriteiten

De gladheidbestrijding door de gemeente Borsele vindt hoofdzakelijk plaats binnen de bebouwde kom. De verantwoording voor het strooien van de aansluitende wegen ligt bij het Waterschap Scheldestromen en de Provincie Zeeland. Hierover vindt overleg plaats.

Voor het opstellen van het plan is een aantal uitgangspunten gehanteerd. Het belangrijkste uitgangspunt is de verkeersveiligheid, omdat de hulpdiensten zo vlug mogelijk ter plaatse moeten kunnen zijn. Dit betekent dat de hoofdverkeersroutes van hulpdiensten voorrang krijgen. In het kader van de mobiliteit dient het openbaar vervoer zonder al te grote vertragingen doorgang te kunnen vinden. Doorgaande wegen in de bebouwde kom zullen dus aangewezen worden als primaire route.

Belangrijke ontsluitingswegen naar wijken, bij scholen, verzorgingstehuizen, seniorenwoningen en andere belangrijke wegen zullen mee gestrooid worden in de primaire route. Bij calamiteiten komen deze wegen te vervallen en zullen alleen de doorgaande wegen gestrooid worden. Een ander uitgangspunt is dat de fietsers ook veilig aan het verkeer deel kunnen nemen. Vooral fietsers, jonge kinderen en ouderen zijn met gladheid kwetsbaar. De fietspaden langs de doorgaande wegen worden mee gestrooid en indien nodig ook geveegd.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat voetpaden niet behoren tot de gladheidbestrijding die onder verantwoordelijkheid van de gemeente valt. Wij gaan er van uit dat burgers en bedrijven in dit geval hun eigen verantwoordelijkheid nemen vanuit hun 'burgerplicht'.

2.4 Routes

Op de website van de gemeente Borsele staan de routes voor gemotoriseerd verkeer (rijbanen) en de routes voor langzaam verkeer (fietspaden), hierna te noemen de *primaire route*.

In de primaire route zijn opgenomen:

- hoofdverkeersroutes
- doorgaande fietsroutes
- ontsluitingswegen naar wijken
- wegen voor scholen
- wegen voor verzorgingstehuizen en seniorenwoningen
- andere belangrijke wegen en risico plekken, vastgesteld door B&W

Tevens is er een calamiteitenroute die gehanteerd wordt zodra er een tekort aan strooizout ontstaat. Bij overschakelen naar de calamiteitenroute worden de belanghebbende (hulpdiensten, openbaar vervoer) op de hoogte gesteld. Ook als wordt terug geschakeld naar de normale primaire route. De calamiteitenroute is een klein gedeelte van de primaire route. De calamiteitenroute is bekend bij de gladheid coördinator.

In de calamiteitenroute zijn opgenomen:

- hoofdverkeersroutes
- doorgaande fietsroutes

2.5 Prestatienormen

Voor de bestrijding van gladheid zijn er prestatienormen opgenomen. Deze normen hebben betrekking op de primaire route en gelden alleen voor de wegen binnen de bebouwde kom.

Primaire route

De doorgaande wegen dienen tussen 07:30 uur en 21:30 uur begaanbaar te zijn, met inachtneming dat de weggebruikers de snelheid aanpassen aan de weersomstandigheden.

Wegen en fietspaden van de primaire route zullen na melding binnen 3 uur zijn gestrooid en/of geveegd.

De praktijk leert dat met het rijden van één ronde de sneeuw en gladheid niet verdwenen zijn. Daarom worden de routes gereden totdat deze schoon zijn. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan dit één of meerdere dagen duren.

Overige wegen

Voor de overige wegen geldt dat deze niet gestrooid of geveegd worden, tenzij we te maken hebben met extreme gladheid. In overleg met en in opdracht van de wethouder Openbare Ruimte kan er besloten worden om tot gladheidbestrijding op de overige wegen over te gaan. De prioriteit van de gladheidbestrijding blijft liggen bij de primaire route.

Kwetsbare locaties

In verschillende dorpskernen zijn er kwetsbare locaties zoals taluds en hellingbanen waar de gladheid op maat wordt bestreden door inzet van de groenploegen. Hierbij dient te worden aangetekend dat deze werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens kantooruren én dat voor deze werkzaamheden geen specifiek materieel ter bestrijding van sneeuw en gladheid beschikbaar is.

Deze activiteiten richten zich daarom op het veelal handmatig sneeuwvrij maken en vegen en strooien van verhardingen. Dit beleid past binnen de CROW-richtlijn. Verantwoordelijk voor de uitvoering zijn de voormannen van de groenploegen.

2.6 Strooiwijze

Sinds een aantal jaren wordt gladheid preventief bestreden. Dit wil zeggen, dat een aanvang wordt gemaakt met strooien voordat het glad wordt.

Door de gemeente Borsele wordt gebruik gemaakt van de natstrooi-methode. Hierbij wordt aan het strooizout verzadigd pekewater toegevoegd. Door de toevoeging van pekewater aan het strooizout verwaait het strooizout niet bij het strooien, blijft het strooizout langer liggen en is de werking sneller. Dit houdt in dat de primaire route op deze wijze wordt gestrooid.

2.7 GVVP

De verschillen tussen het gemeentelijk verkeers- en vervoerplan(GVVP) en het gladheidsbestrijdingsplan worden in kaart gebracht. Daarna zal gewerkt worden aan een oplossing.

Hoofdstuk 3 Organisatie en werkwijze

3.1 Verantwoordelijkheden

De afdeling Buitendienst is budget- en producthouder van de gladheidbestrijding. De afdeling is verantwoordelijk voor de gladheidbestrijding zoals die is vastgelegd in voorliggend plan. Vanuit het wettelijk kader heeft de gemeente als wegbeheerder de maatschappelijke verplichting te zorgen voor een veilig gebruik van de openbare ruimte. In dit kader is het van belang dat de gemeente zeker stelt en zo nodig kan aantonen, dat zij die acties heeft genomen die in dit soort periodes redelijkerwijs van haar mogen worden verwacht. Daarom is een goede administratie van uitrukken, tijden, routes en weersomstandigheden noodzakelijk.

3.2 Consignatieperiode

Het gladheidbestrijdingsplan is operationeel van 15 oktober tot en met 15 april. Gedurende deze periode is de consignatieregeling van kracht. Deze periode dient te worden afgebakend om in ieder geval in deze periode, waarbinnen het zwaartepunt van de sneeuw- en gladheidbestrijding ligt, de continuïteit van de gladheidbestrijding te kunnen garanderen.

3.3 Taakverdeling

De opzichter Reiniging & tractie is verantwoordelijk voor het actualiseren van het gladheidbestrijdingsplan. Voor aanvang van de consignatieperiode organiseert hij een overleg met de gladheidbestrijders en na de vorstperiode zal er een evaluatie gehouden worden. Ook is hij verantwoordelijk voor beleid rondom de gladheidbestrijding, administratie en financiële zaken.

De chef werkplaats is er verantwoordelijk voor dat vóór de consignatieperiode het materiaal, dat gebruikt wordt voor de inzet van de gladheidbestrijding, gereed staat voor mogelijke inzet. Tijdens acute gladheid hebben reparaties, met betrekking tot dit materiaal, prioriteit boven alle andere werkzaamheden.

De coördinator gladheidbestrijding zorgt er voor dat opdracht wordt gegeven aan de eigen medewerkers om tot bestrijding over te gaan en houdt toezicht op de uitvoering. Hij houdt de administratie bij over uitruk en inzet en zorgt dat hij op de hoogte blijft van de weersomstandigheden.

3.4 Signalering

Voor signalering van gladheid lift de gemeente Borsele mee met het meldingssysteem van de gemeente Goes. Door dit systeem wordt actuele klimatologische informatie verzameld en direct 'vertaald' naar of er uitgerukt moet worden. Dit systeem heeft vooral een toegevoegde waarde daar waar het gaat om preventieve acties. Preventieve acties hebben hierbij tot doel het vroegtijdig bestrijden van de gladheid, het effectief inzetten van personeel en materieel en het vroegtijdig inschatten van de totale duur van de bestrijdingsacties. Concreet houdt dit in dat de gemeente Goes aan de coördinator gladheidbestrijding doorgeeft wanneer zij uitrukken. Ook houdt het meldingssysteem een logboek bij wat zo nodig ingezien kan worden door de coördinator gladheidbestrijding en/of de opzichter Reiniging & tractie. Hiervoor wordt een bedrag betaald aan de gemeente Goes.

Naast het meldingssysteem zal de coördinator gladheidbestrijding plaatselijk controleren of er gladheid ontstaat. Ook tijdens de strooiactie houdt hij toezicht op de uitvoering en op de gladheid op de wegen.

3.5 Werkwijze

De werkwijze bij de gladheidbestrijding kan worden onderverdeeld in voorbereidende en primaire activiteiten.

Vorbereidende werkzaamheden

Voorafgaand aan periodes van gladheidbestrijding dienen maatregelen te worden getroffen die een adequate bestrijding ook daadwerkelijk mogelijk maken.

- actualiseren gladheidbestrijdingsplan
- actualiseren adressenlijst
- vaststellen gladheidbestrijdingsplan door B&W
- communicatie richting burgers
- onderhoud en reparatie bestrijdingsmiddelen
- werkoverleg met gladheidbestrijders en betrokkenen over inzet en routes

Primaire activiteiten

Zoals in dit plan al is aangegeven worden de primaire activiteiten gevormd door de bestrijding van sneeuw- en gladheid op de primaire route.

Tijdens een uitruk worden er vier personen ingezet, drie personen als chauffeur en één persoon die paraat is om te laden en te lossen en eventuele reparaties uitvoert.

Bij een uitruk worden de volgende wagens ingezet met de daar bijhorende strooiers en sneeuwplougen:

- Mercedes vrachtwagen - OW 46
- Iveco vrachtwagen - OW 53
- John Deere tractor - OW 33

De gladheidbestrijding ploeg bestaat uit zes personen, er staan altijd 2 personen paraat die als reserve kunnen invallen.

De gladheidcoördinator geeft, voor aanvang van de uitruk, instructie over de soort gladheid, de wijze van strooien, de hoeveelheid strooizout en het gebruik van de sneeuwploug.

3.6 Verzekering

Voor de betrokken medewerkers van de gladheidbestrijding is er een aparte verzekering afgesloten

3.7 Zout en zoutloket

De gemeente Borsele heeft samen met andere gemeenten, Waterschap en Provincie een contract voor het leveren van zout. Dit wordt jaarlijks met een aanbesteding gerealiseerd. Verder is de gemeente Borsele aangesloten bij het zoutloket. Hier wordt bij zout schaarste het aanwezige zout verdeeld.

3.8 Zout en schuiven

Zout heeft vooral effect wanneer dit (direct) op de ondergrond kan worden gestrooid die bevroren is of het risico loopt om op of aan te vriezen. De werking van zout is afhankelijk van de intensiteit waarmee er overheen wordt gereden (of gelopen). Bij sneeuwval is schuiven de remedie, omdat strooien op sneeuw weinig tot geen effect sorteert. Schuiven heeft echter weer de bijwerking dat het sneeuwruigen op parkeerstroken, fietspaden of trottoirs veroorzaakt. Pas als de sneeuwlaag is weggeschoven, heeft strooien met zout het gewenste effect. Vaak kiezen we voor een combinatie van schuiven en strooien. Blijft het echter sneeuwen, dan kun je dit proces blijven herhalen en is het uit oogpunt van effectiviteit en efficiency vaak beter niet te strooien maar alleen te schuiven.

De combinatie van (aanhoudende) sneeuw en vorst is er mede de oorzaak van dat op sommige momenten sneeuwruigen aanvriezen. Hierbij ontstaat het probleem dat de sneeuwruigen door aanvriezen moeilijk tot niet weg te schuiven zijn. Dit is niet te wijten aan de manier van gladheidbestrijding, maar is een gevolg van een samenloop van (klimatologische) factoren. Een bijkomend aspect van het wegschuiven van sneeuw is dat het wel ergens naar toe moet worden geschoven. In sommige straten is dit een probleem. Dit belemmert de bestrijding van sneeuw in sommige straten in ernstige mate.

3.9 Zout en dooi

In de winter is vaak sprake van sterk wisselende weersomstandigheden. Dit houdt in dat sneeuw, vorst en dooi (of combinatie hiervan) elkaar constant kunnen afwisselen. Na een periode van dooi spoelt het op de weg liggende zout weg in het riool. Het gehele proces van gladheidbestrijding begint hiermee weer van voor af aan.

3.10 Zout en vorst onder -5 graden Celsius

Beneden een temperatuur van -5 graden vermindert de werking van zout sterk. Onder -8 graden werkt zout niet meer.

3.11 Zout en zand

Deze combinatie kan worden toegepast wanneer de temperatuur onder -5 graden Celsius daalt en/of er sprake is van schaarste aan zout. Zand zorgt voor (beperkte) stroefheid en zout voor de dooiende werking.

3.12 Zout en particulieren

Keukenzout is van voldoende kwaliteit voor het strooien van de eigen, particuliere, stoep en is doorgaans in redelijke hoeveelheden voor handen. Om deze reden stelt de gemeente geen strooizout aan particulieren en/of bedrijven ter beschikking. Ter indicatie 10 gram zout is voldoende voor het strooien van 1 m².

Hoofdstuk 4 Communicatie

4.1 Website

Op de website www.borsele.nl/gladheidbestrijding zal het gladheid bestrijdingsplan gepubliceerd worden. In de Bevelandse bode van november en december zal er aandacht geschonken worden aan de bestrijding van gladheid in de dorpskernen van Borsele.

4.2 Klachten

Een periode van gladheid geeft voor veel burgers overlast en ergernis. Veel mensen komen met klachten over gladheid en de bestrijding ervan. Binnen de kaders van het gladheidbestrijdingsplan zal er naar een oplossing gezocht worden. De klachten zullen verzameld worden en na de periode van gladheid worden geëvalueerd.